

Анонимизиран текст

Превод

C-914/19 - 1

Дело C-914/19

Преюдициално запитване

Дата на постъпване в Съда:

12 декември 2019 г.

Запитваща юрисдикция:

Consiglio di Stato (Държавен съвет, Италия)

Дата на акта за преюдициално запитване:

19 септември 2019 г.

Жалбоподател:

Ministero della Giustizia (Министерство на правосъдието),
представявано от действащия министър

Ответник:

GN

В присъствието на:

HM

JL

JJ

Публикувано на 28 ноември 2019 г.

[...]

ИТАЛИАНСКА РЕПУБЛИКА

Consiglio di Stato (Държавен съвет)

съдебно отделение (четвърти състав)

постанови настоящото

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

по жалба, заведена в общия регистър под № 10319 от 2018 г., подадена от Ministero della Giustizia (Министерство на правосъдието), представлявано от действащия министър [...]

срещу

г-жа GN [...]

в присъствието на:

г-н НМ, г-н JL и г-н JJ, които не се явяват в производството;

за изменение

на решение № 10885 от 12 ноември 2018 г. на Т.а.г. per il Lazio (Областен административен съд на Лацио, Италия), седалище Рим, първи състав.

[ориг. 2]

[...]

1. Ответницата, на възраст над петдесет години, обжалва пред Т.а.г. per il Lazio (Областен административен съд, Лацио) заповедта на Direttore Generale del Ministero della Giustizia (Генерален директор на Министерството на правосъдието) от 21 април 2016 г., с която е обявен конкурс за заемане на 500 места за нотариуси, в частта ѝ, в която установява за участието максимална възрастова граница петдесет години към датата на посочената заповед.

С допълнителни основания засегнатото лице обжалва заповедта, с която е изключено от писмените изпити, поради това че е навършило петдесетгодишна възраст към датата на публикуване на обявлението.

В хода на производството засегнатото лице — по силата на постановена от Т.а.г. (Областен административен съд) обезпечителна мярка — е допуснато да участва в писмените и устните изпити във връзка с конкурса и ги е преминало успешно.

Т.а.г. Lazio (Областен административен съд, Лацио) обявява жалбата за недопустима с решение № 10885 от 2018 г. поради отпадане на правния интерес, предвид успешното преминаване на изпитите във връзка с конкурса.

Министерството на правосъдието подава жалба срещу посоченото решение, в която твърди, че Т.а.г. (Областен административен съд) е трябвало да отхвърли жалбата и да не приема за релевантно преминаването на изпитите

във връзка с конкурса, осъществено поради постановяването на обезпечителната мярка в очакване на решението.

Ответната страна прави възражения и иска отхвърляне на жалбата на министерството, като изтъква отново неразгледаните претенции в съответствие с член 101, алинея 2 от Codice del processo amministrativo (Административнопроцесуален кодекс) и също иска, при условията на евентуалност, отправяне до Съда на Европейския съюз на преюдициалния въпрос, съдържащ се в писменото становище.

[ориг. 3]

Ответната страна твърди също, че броят на кандидатите, обявени като спечелили конкурса (419), е по-нисък от броя на предложените места (500), и че не е определен по-ниско в списъка кандидат, който е посочил нотариалния район, в който е разпределена, поради което няма други заинтересовани страни.

На откритото съдебно заседание от 19 септември 2019 г. делото е обявено за решаване по същество.

2. С неокончателно решение № 8152 от 28 ноември 2019 г. настоящият състав:

- уважава жалбата на Министерството на правосъдието срещу прекратяването на производството по първоинстанционната жалба и след изменение на обжалваното съдебно решение обявява първоинстанционната жалба за допустима,

- отхвърля твърденията на ответната страна, че разпоредбата за възрастова граница от петдесет години — предвидена в обявлението — противоречи на националния закон,

- по отношение на отново изтъкнатите твърдения съгласно член 101, алинея 2 от Codice del processo amministrativo (Административнопроцесуален кодекс) относно несъвместимостта на посочената разпоредба в обявлението с европейските норми, разпорежда спиране на производството и отправяне на изложения по-нататък преюдициален въпрос на основание член 267, втора и трета алинея ДФЕС до Съда на Европейския съюз,

- спира производството до постановяването на окончателно решение.

3. С посоченото решение № 8152 от 2019 г. съставът приема, че разпоредбата в обявлението съответства на действащия италиански закон, тъй като член 1, алинея 3, буква b) от Закон № 1365 от 1926 г. (заменен от член 13 от Законодателен декрет № 166 от 2006 г.) предвижда, че за да бъдат допуснати до конкурса за нотариуси, кандидатите не трябва да са навършили петдесет години към датата на обявлението за конкурса.

4. Ответната страна твърди, че възрастовата граница, установена в обявлението (обжалвано с първоинстанционната жалба), на която се основава решението за отстраняване (обжалвано с допълнителните основания), нарушава принципа на недопускане на дискриминация на основание възраст, който произтича от европейското законодателство, кодифициран в член 21 [ориг. 4] от Хартата на основните права на Европейския съюз и член 10 ДФЕС, и предвиден в член 6 от Директива 2000/78/ЕО на Съвета от 27 ноември 2000 г., транспонирана във вътрешния правен ред със Законодателен декрет № 216/2003.

Ответната страна прави извода, че при наличието на общностното задължение за „съответстващо тълкуване“, включително и при съмнения за тълкуването на действащата правна уредба, трябва да бъде предпочетено тълкуването, което позволява да се приеме за вече отменена възрастовата граница, предвидена в член 1 от Закон № 1365 от 6 август 1926 г., тъй като обратното разрешение е несъвместимо с европейските норми, които имат директен ефект.

Ответницата стига и до извода, че по смисъла на член 6 от Директива 2000/78/ЕО разлика в третирането, основана на възраст, може да е съвместима с директивата само ако е обективно и обосновано оправдана от „законосъобразна цел“, която държавата членка може да изтъкне, ако е пропорционална и подходяща за постигането на преследваните цели, докато нормата за възрастовата граница за достъпа до професията на нотариус, ако се приеме за все още действаща, няма обосновка в закона, който я предвижда (Закон 1365/1923), нито пък в устройствените закони за други категории, в които обаче се откриват очевидни противоречия във връзка с други сходни дейности, като тези на магистрат или на процесуален представител на държавата, по отношение на които отдавна са отменени всички разпоредби за ограничаването на достъпа на основание възраст.

При условията на евентуалност, ответницата моли Consiglio di Stato (Държавен съвет) — юрисдикция, действаща като последна инстанция — в случай на съмнение относно правилното тълкуване на европейските норми, да отправи до Съда на Европейския съюз преюдициалния въпрос на основание член 267, втора алинея ДФЕС.

5. Министерството на правосъдието излага подробни твърдения, с които изтъква, че изборът на законодателя да установи възрастова граница за участието в конкурса за нотариуси не е неоснователен, доколкото встъпването във функциите на лица, които вече са достигнали определена възраст, противоречи на [ориг. 5] изискването да се гарантира стабилност в упражняването на публичната служба за значителен период от време, без да се засяга постигането на равновесие в бюджета на системата за социално осигуряване на нотариусите, като се препятства достъпът на лица на възраст, близка до възрастовата граница, предвидена за пенсиониране.

6. В обхвата на европейската правна уредба са релевантни и:

- член 21 от Хартата на основните права на Европейския съюз, с който се забранява дискриминацията, основана на възраст,

- член 10 от Договора за функционирането на Европейския съюз, съгласно който при определянето и осъществяването на своите политики и дейности Съюзът се стреми да се бори с дискриминацията, основана на възраст,

- член 6 от Директива 2000/78/ЕО на Съвета от 27 ноември 2000 година за създаване на основна рамка за равно третиране в областта на заетостта и професиите, която предвижда, че държавите членки могат да регламентират, че разлики в третирането на основание възраст не представляват дискриминация, ако в контекста на национално право, те са обективно и обосновано оправдани от законосъобразна цел, включително законосъобразна политика по заетостта, трудов пазар и цели на професионалното обучение, и ако средствата за постигане на тази цел са подходящи и необходими.

В този контекст, както е посочено по-горе, член 1, алинея 3, буква b) от Закон № 1365 от 1926 г., заменен с член 13 от Законодателен декрет № 166 от 2006 г., предвижда, че за допускане до конкурса за нотариуси кандидатите не трябва да са навършили петдесет години към датата на обявлението за конкурса.

7. Настоящият състав счита, че твърденията на ответницата не позволяват неприлагане на вътрешната разпоредба, тъй като причините за евентуалното противоречие с правото на Съюза не са преки, нито достатъчно ясни, точни и безусловни.

На първо място, Директива 2005/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 септември 2005 година относно признаването на професионалните квалификации установява в член 2, че се прилага към всички граждани на държава членка, **[ориг. 6]** включително упражняващите свободни професии, които желаят да упражняват регламентирана професия в друга държава членка, различна от държавата, в която са придобили своите професионални квалификации (параграф 1), но не се прилага за нотариусите, назначени с официален държавен акт (параграф 4).

Освен това, трябва преди всичко да се установи дали правната уредба на достъпа до упражняването на нотариална дейност в дадена държава членка трябва непременно да бъде предмет на хармонизация между националното право на тази държава и европейското право.

Освен това посоченият член 6 от Директива 2000/78/ЕО на Съвета от 27 ноември 2000 г., озаглавен „Оправдаване на разликите в третирането на основание възраст“, предвижда, че държавите членки могат да регламентират, че разлики в третирането на основание възраст не

представляват дискриминация, ако в контекста на национално право те са обективно и обосновано оправдани от законосъобразна цел, включително законосъобразна политика по заетостта, трудов пазар и цели на професионалното обучение, и ако средствата за постигане на тази цел са подходящи и необходими.

8. Според настоящата юрисдикция обаче съществува съмнение относно съвместимостта на член 1, алинея 3, буква b) от Закон № 1365 от 1926 г., заменен с член 13 от Законодателен декрет № 166 от 2006 г., с правото на Европейския съюз в областта на разликите в третирането на основание възраст.

Всъщност може да се приеме, че разпоредбата от вътрешното право, доколкото допуска до конкурс за заемането на места за нотариуси само кандидатите, които не са навършили петдесет години към датата на обявлението за конкурса, не се базира на никакво обективно и обосновано оправдание, вдъхновено от законосъобразна цел.

С други думи, може да се приеме, че законната разпоредба на италианската държава въвежда дискриминация на основание възраст относно възможността за извършване на нотариалните функции, без да има законосъобразна цел, което води до разлика, която не е позволена от релевантната директива на Съюза.

9. Поради това следва да се отправи до Съда на Европейския съюз на основание член 267, втора и трета алинея ДФЕС [ориг. 7] преюдициалният въпрос, необходим за решаване на настоящия спор, а именно, след като Съдът установи, че уредбата на достъпа до упражняването на нотариална дейност в държава членка трябва да бъде предмет на хармонизация между националното право на тази държава и европейското право, „допускат ли член 21 от Хартата на основните права на Европейския съюз, член 10 ДФЕС и член 6 от Директива 2000/7/ЕО на Съвета от 27 ноември 2000 г., в частта им, в която забраняват дискриминацията, основана на възраст, при достъпа до заетост, държава членка да може да наложи възрастова граница за достъпа до професията нотариус“.

[...] [обичайни формулировки]

Постановено в Рим, в закрито заседание на 19 септември 2019 г.[...]

[ориг. 8]

[...] [имена на подписалите]